

ای ابوذر، تو را ضعیف و ناتوان می بینم و برای تو همان چیزی را دوست دارم که برای خود دوست دارم. پس ریاستِ دو نفر را نپذیر و مسؤولیت مالِ یتیم را قبول نکن.

از ابوذر رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «يَا أَبَا ذَرٍّ، إِنِّي أَرَاكَ ضَعِيفًا، وَإِنِّي أَحِبُّ لَكَ مَا أَحِبُّ لِنَفْسِي، لَا تَأْمَرَنَّ عَلَيَّ اثْنَيْنِ، وَلَا تَوَلَّيَنَّ مَالَ يَتِيمٍ»؛ «ای ابوذر، تو را ضعیف و ناتوان می بینم و برای تو همان چیزی را دوست دارم که برای خود دوست دارم. پس ریاستِ دو نفر را نپذیر و مسؤولیت مالِ یتیم را قبول نکن».

[صحیح است] [به روایت مسلم]

ابوذر رضی الله عنه خبر می دهد که رسول الله صلی الله علیه وسلم به او فرمود: «ای ابوذر، تو را ضعیف و ناتوان می بینم و برای تو همان چیزی را دوست دارم که برای خود دوست دارم. پس ریاستِ دو نفر را نپذیر و مسؤولیت مالِ یتیم را قبول نکن». رسول الله صلی الله علیه وسلم چهار جمله به ابوذر فرمودند؛ 1- «تو را ضعیف و ناتوان می بینم». و این وصفی مطابق با واقعیت می باشد که با نصیحت و خیرخواهی همراه است؛ به عنوان مثال ایرادی ندارد انسان از باب نصیحت به کسی بگوید: در تو چنین و چنان صفتی است؛ به شرطی که از باب دشنام و عیبجویی نباشد. 2- «برای تو همان چیزی را دوست دارم که برای خود دوست دارم». و این اسلوب گفتاری از اخلاق نیک رسول الله صلی الله علیه وسلم می باشد؛ چون جمله ی اول با اندکی جرح ابوذر همراه بود، در جمله بعدی فرمود: «برای تو همان چیزی را دوست دارم که برای خود دوست دارم». یعنی جمله ی اول را تنها از این جهت گفتم که برای تو همان چیزی را دوست دارم که برای خود دوست دارم. 3- «ریاست و امارت دو نفر را نپذیر»؛ یعنی امیر دو نفر نباش؛ چه برسد به اینکه امیر تعداد افرادی بیش از این باشی. رسول الله صلی الله علیه وسلم ابوذر را از اینکه امیر باشد نهی می کند چون او ضعیف است و امارت نیازمند انسانی قوی و امین است؛ قوی از این جهت که دارای سلطه و سخن قاطع باشد و چون سخنی بگوید آن را عملی کند و در برابر مردم ضعیف ظاهر نشود. چون وقتی مردم کسی را ضعیف ببینند، برای او حرمتی نزد آنها نمی ماند و سفیهان و بی خردان بر او جرات پیدا می کنند. اما وقتی قوی و قدرتمند باشد، از حدود الهی تجاوز نکرده و در سلطه ای که الله متعال در اختیار او قرار داده، کوتاهی نمی کند؛ چنین شخصی امیر واقعی می باشد. 4- «مسؤولیت مالِ یتیم را قبول نکن». یتیم کسی است که قبل از رسیدن به بلوغ پدرش را از دست بدهد؛ رسول الله صلی الله علیه وسلم ابوذر را از این مساله نهی می کند که عهده دار مسؤولیت مال یتیم شود؛ چون مال یتیم نیاز به توجه و مراقبت دارد و ابوذر ضعیف است و نمی تواند از این مال، چنانکه باید مراقبت کند؛ به همین دلیل می فرماید: «مسؤولیت مالِ یتیم را قبول نکن». یعنی مسؤولیت آن را به دیگری بسپار. و این ایرادی را متوجه ابوذر نمی کند چون وی امر به معروف نموده و نهی از منکر می کند علاوه بر زهد و پارسایی که دارد، بلکه ضعفی در باب معینی می باشد که مساله ی ولایت و امارت است.

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

